A°. 1843. N°. 237.

ARNHEMSCHE  COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is *f* 5, in de drie maanden.

DONDERDAG 16 NOVEMBER.

De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels *f* 1,00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Vervolging der Arnhemsche Courant.
Regt van dispensatie.

Men heeft goedgevonden de *Arnhemsche Courant* eene geregtelijke vervolging aan te doen. Men heeft haar beticht, van NB., in haar nommer van den 13den juli ll. *den koning* of *in elk geval den koning en deszelfs ministers* te hebben aangerand, toen zij schreef: »Dikwijls worden er dispensatiën verleend gedurende de zitting. Art. 67 is tot dusverre als niet geschreven."

Algemeen was de verbazing, welke dit berigt veroorzaakte, en de eerste vraag, welke ieder zich deed, was: of het dan ongeoorloofd was in een dagblad openbare feiten te vermelden en te beoordeelen?

Niet gewoon zijnde feiten te onderstellen en als stellig te beoordeelen, zonder dat wij met eenigen grond van zekerheid er de waarheid van meenen te mogen aannemen, zouden wij ook dat artikel in onze courant niet hebben willen opnemen, zoo wij gemeend hadden, dat het oordeel, in dat artikel geveld, uit de lucht gegrepen was. De gansche geschiedenis van het regt van dispensatie, sedert 1815 hier te lande, bewees de waarheid van hetgeen dat artikel zeide: men leverde ons daarenboven de bewijzen, en wel bewijzen, die allen twijfel uitsloten. Uit de stukken, aan de Staten-Generaal medegedeeld, zagen wij, hoe men meermalen, *gedurende de zitting*, dispensatie van wettelijke bepalingen had verleend, en daar er, voor zoo verre wij weten, nog *nimmer* in de acht en twintig jaren, sedert de invoering der grondwet, door het bestuur aan de Kamers eenig voorstel van wet is gedaan om aan bepaalde personen vrijstelling te geven van wettelijke bepalingen, een voorstel dat zeer stellig uit artikel 67 der grondwet volgt, en — bestond dat artikel niet — uit den aard der zaak volgen zou, kunnen wij niet zien, dat wij eenige schuld op ons geladen hebben door te zeggen, dat artikel 67 der grondwet tot dus verre als niet geschreven was.

Een dagblad kan zich, evenzeer als ieder ander, vergissen; het kan misleid worden. Doch hier, met de stukken vóór ons, was alle vergissing onmogelijk, en wij begrepen dus in der tijd even weinig de uitdaging van het ministeriële *Nieuwsblad*, als later den gemoedelijken raad om onze woorden in te trekken.

Een geruime tijd verliep voor de behandeling der zaak: wij zwegen over haar, dewijl wij met vertrouwen den regter nadorden, gerust den dag der behandeling te gemoet zagen. Wij zwegen nog, toen het *Nieuwsblad* het eerst daaromtrent met den *Tijdgenoot* in twist geraakte, en spraken niet, dan toen dat blad bij herhaling meende daarop te moeten terugkomen. Wij antwoordden toen evenwel slechts kort, dewijl wij de zaak uit een hooger standpunt beschouwden.

De zaak moest, meenden wij, geheel vrij voor den regter komen; niet over den strijd tusschen *Nieuwsblad* en *Arnhemsche Courant* moest hij beslissen. Oppositie en ministerialismus zijn voor hem woorden van geene beteekenis. Zij treden de regtszaal niet binnen. Hij heeft alleen met de waarheid en de wet te doen, en, even als hij onbeschroomd de schuldigverklaring moet durven uitspreken, waar hem schuld scheen te bestaan, — even onbeschroomd zal hij ook durven vrijspreken daar, waar geene schaduw van schuld te ontdekken is.

Zoo ooit, is hier geene schaduw van schuld zelfs denkbaar. Of welk regter zal, met de bewijzen vóór zich van dispensatiën, gedurende de zitting verleend, eene veroordeeling durven uitspreken over hem, die niets dan het bestaan van die bewijzen beweerd heeft? Welk regter zal, wanneer gedurende een tijdvak van meer dan acht en twintig jaren *nog nimmer een enkel voorstel* tot het verleenen van dispensatie aan de Kamers gedaan is, door eene schuldig-verklaring durven erkennen, dat het onwaar is, dat aan artikel 67 der grondwet tot hiertoe niet voldaan is? — Zou hij, zoo handelende, geene stellige veroordeeling van zijn eigen geweten vreezen?

Art. 67 der grondwet onderstelt als regel, dat de vrijstelling van wettelijke bepalingen door de wetgevende magt verleend wordt. Het artikel is alleen noodig, in zoover het op dien regel eene uitzondering toestaat; want den regel zelven behoefde de grondwet niet te stellen: hij volgt uit den aard der zaak. Eene bepaling, door den koning en de Staten-Generaal vastgesteld, kan niet door een van hen, zonder medewerking der andere partij, opgeheven worden. Bij een hunner die magt te onderstellen, zou zijn, hem de bevoegdheid toekennen om alleen te vernietigen wat zij gezamenlijk opbouwden. Artikel 13 der Fransche charte, zoo wel als artikel 67 der Belgische constitutie, welke uitdrukkelijk aan den koning de magt ontkennen *de dispenser de l'éxcution des lois*, zijn inderdaad geheel overtollig.

Doch onze grondwet wilde aan den koning de bevoegdheid geven, om in *enkele spoed vereischende* gevallen, tusschen de sluiting der eene en opening der volgende zitting, van wettelijke gevallen dispensatie te verleenen. Was de zitting geopend, zoo moest het bestuur, wanneer het gronden meende te hebben, om in dit verzoek te treden, daartoe aan de Kamers het voorstel doen. Zelfs, wanneer het geval gevoegelijk uitstel kon lijden, moest het bestuur, volgens artikel 67 der grondwet, tot de volgende zitting wachten, ten einde zich daaromtrent met de vertegenwoordiging te beraden.

Hoe heeft men nu sedert 1815 dit artikel der grondwet opgevolgd? Wij behoeven hier geene andere woorden aan te halen, dan die, welke bij de handelingen der Tweede Kamer over de herzienings-ontwerpen, door de derde afdeeling (1) op 18 januari 1840, in haar verslag, met betrekking tot dit artikel, gebezigd zijn: »Uit de bewoordingen van artikel 68 (thans 67) volgt, dat »de dispensatiën, indien de Staten-Generaal vergaderd zijn, door de drie deelen van de wetgeving »*moeten verleend* worden, en dat alléén dan, »*wanneer de Staten-Generaal niet vergaderd zijn*, »*en de zaken geen gevoegelijk uitstel kunnen lijden*, »het regt van dispensatie aan den koning alleen is »toegekend. Raadpleegt men nu de ondervinding »van 25 jaren, dan is, niettegenstaande de Staten- »Generaal jaarlijks door elkander *meer dan zeven* »*maanden zijn vergaderd geweest*, gedurende die »25 jaren NIMMER EENIG voorstel tot het verleenen »van dispensatie in een bepaald geval door de re- »gering gedaan," enz. (2).

De tweede afdeeling (3), welke met drie andere afdeelingen bij de herziening aan den koning het regt tot het verleenen van dispensatie, in de gevallen, bij de wet te bepalen, wilde verleenen, drong dit vooral op dezen grond aan: »omdat de uit- »zondering, van, bij afwezigheid van de Staten-Ge- »neraal, de dispensatie door den koning te doen ver- »leenen, zoodanig regel wordt, dat er NIMMER DIS- »PENSATIËN DOOR MEDEWERKING DER KAMER WORDEN »VERLEEND; en de aanzoeken daartoe, *gedurende* »de zitting ingediend, OPZETTELIJK TOT NA DE »SLUITING DER KAMER ACHTERWEGE WORDEN GE- »HOUDEN."

Zoo ging het van 1815 tot 1840. Sedert 1840 is men hierin geheel den ouden weg blijven bewandelen. Wat in 1840 door de leden der Kamer aan het bestuur verweten werd; *dat nog nimmer eenig voorstel van dispensatie aan de Kamer gedaan is*, blijft nu ook waar. Men noeme het ons anders op, en wij zullen zwijgen; maar men kan niet. En zal men ons dan van laster beschuldigen, wanneer wij, bij het gezigt van dit alles, uitroepen: *artikel 67 der grondwet is tot dusverre als niet geschreven?* In plaats van de wetgevende magt is het de uitvoerende alleen, welke van de grondwet vrijstelt.

Dit wezen wij aan; want de gansche periode, van welke men nu alleen willekeurig de beide laatste zinnen aanklaagt, zag bepaald daarop, dat nog nimmer door het bestuur eenig voorstel gedaan werd ter verleening van dispensatie. Die periode luidde aldus: »Doch ook dan, wanneer, »de Staten-Generaal niet vergaderd zijn, vermag »geen minister een besluit van dispensatie te con- »trasigneren, dat gevoegelijk uitstel lijden kan. En »echter, hoe gaat het thans meestal? Het verzoek »wordt gedaan, terwijl de Kamers al of niet ver- »gaderd zijn, doch men stelt de beslissing uit, »tot dat zij uiteengegaan zijn. En niet eens geeft »men zich nog altijd zoo veel moeite om de wet te »ontduiken; dikwerf worden er dispensatiën van »wettelijke bepalingen verleend, gedurende de zit- »ting. Artikel 67 der grondwet is tot dus verre »als niet geschreven."

En nu vragen wij met gerustheid aan ieder, wie hij ook zij, en wat hij denken moge; is het oordeel,

(1) Tegenwoordig waren: de heeren SNOUCK-HURGRONJE, *onder-voorzitter*, VAN ASCH VAN WIJCK, HOOFT, JUNIUS VAN HEMERT, VAN MEEUWEN, VAN HOORN VAN BURGH en VAN RAPPARD, *voorzitter*.

(2) *Handelingen over de Herziening der Grondwet.* 's Gravenhage J. BELINFANTE, 1840, D. I, p. 84.

(3) Tegenwoordig waren de heeren: DIJCKMEESTER, *onder-voorzitter*, VAN DER GRONDEN, HAGENOUW BRONGERS, WARIN, VAN WELDEREN RENGERS, ROËL, BACKER, SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE, *voorzitter*.

dat wij over de ministeriële uitlegging van dat artikel velden, ongegrond? Hebben wij harder oordeel geveld dan de Kamer in 1840? en zoude de Kamer in 1843 hier niet moeten bijvoegen, dat, met betrekking tot dit regt, alles zich nog in denzelfden toestand als in 1840 bevindt? Na 1840 is evenmin een voorstel van dispensatie ingekomen als *voor* 1840.

Men zoude zich dit alleen kunnen verklaren, wanneer men aannemem mogt, dat alle verzoeken tot het verleenen van dispensatie *altijd* gedaan werden gedurende den tijd, welke van de eene tot de andere zitting verloopt; of wanneer men onderstellen kon, dat ook dan nimmer in andere dan *spoed vereischende* gevallen dispensatie gevraagd is. Doch dit zal toch wel niemand beweren. De dagteekening, op welke het verzoek ingediend is, wordt wijsselijk door de ministers in hunne mededeelingen aan de Kamer verzwegen; zij zou te luide tegen hen spreken; doch de dispensatiën zelve, welke veelal daartoe strekken om twee ambten, door de wet onvereenigbaar verklaard, te gelijker tijd te mogen bekleeden, zullen toch wel niet tot die zaken behooren, die niet gevoegelijk uitstel kunnen lijden. Die verzoeken, daarenboven, zijn niet eens diegene, over welke zelfs buiten de zitting, volgens artikel 67, de koning alleen besluiten kan. Want men doet die verzoeken als *ambtenaar*, niet als *bijzondere persoon*; en op den laatste alleen ziet de vergunning van artikel 67.

De slotsom is dus, men kan niet zeggen, dat aan artikel 67 der grondwet tot op heden voldaan is, wanneer men nog nimmer de wetgevende magt het regt heeft laten oefenen, haar bij dat artikel geschonken; en laster is ondenkbaar, waar men niets gedaan heeft, dan zich op stellige en openbare feiten te beroepen.

Doch er is nog meer; wij komen daarop in ons volgend artikel.

Buitenlandsche berigten.

TURKIJE.

Konstantinopel, 25 oct. Een koerier, die door den pacha van Nissa herwaarts gezonden werd, heeft de tijding medegebragt, dat in de stad Brana, ten zuiden van Nissa gelegen, door de Turksche bevolking en de daar gelegerde Albanezen groote buitensporigheden zijn gepleegd. Op last der Porte was in den omtrek van Brana eene heffing van 500 rekruten bewerkstelligd; toen men deze naar de stad wilde brengen, verzetteden zij zich, en spoedig vereenigden zich met hen niet alleen hunne verwanten, maar ook het grootste gedeelte der Turksche bevolking uit de dorpen, en zelfs liet een gedeelte van het eskorte, uit Albanezen bestaande, zich, door lust naar buit, verleiden, gemeene zaak met het Turksche landvolk te maken, zoodra zij bemerkten, dat de muiters zich gereed maakten gewapenderhand in de stad te dringen. Een woeste hoop van eenige duizenden drong daarop, na de weinige troepen, welke de gouverneur verzamelen kon, verstrooid te hebben, Brana binnen, en pleegde daar, zonder eenige verdere aanleiding, de afschuwelijkste gruweldaden aan de christelijke bevolking. De bevelhebber der Albanezen, die de woede der muitelingen niet kon bedwingen, zag zich genoodzaakt met de weinig hem trouw gebleven manschappen in de citadel te wijken. De toomelooze bende viel nu op de woningen der christenen aan, mishandelde op de vreesselijkste wijze alles wat wederstand bood, nam mannen en vrouwen gevangen, onteerde en roofde de dochters, vernielde de christelijke kerken, stak twee derzelve in brand, en woedde onverhinderd, gedurende 24 uren, in de ongelukkige stad. De bende verzamelde zich den volgenden dag voor de stad en scheen besloten den weg naar Nissa zelf in te slaan. De pacha, die in deze stad resideert, rustte zich zoo goed hij kon toe, om eene herhaling van deze gruweltooneelen in de hoofdstad van het pachaliek te verhinderen. Deze berigten hebben de Porte, die, sedert de bewegingen in Griekenland, alles zoekt te vermijden wat de misnoegdheid harer christelijke onderdanen kan opwekken, in geene geringe verlegenheid gebragt. De heer *Titoff* zond terstond eene nota aan den reis-effendi, waarin hij voor de beleediging, der christelijke godsdienst door de vernieling en verbranding der kerken in Brana aangedaan, voldoening eischt. Men gelooft, dat op deze in der haast opgemaakte nota eene tweede zal volgen, waarbij zich de klagt van den Russischen gezant niet alleen bij de Grieksche kerken bepalen, maar ook tot de vreesselijke mishandelingen der ongelukkige christenen uitstrekken zal. De Porte heeft tot op dit oogenblik geen antwoord op deze nota laten volgen; zij schijnt intusschen het gewigt juist te beseffen, hetwelk uit deze herhaalde buitensporigheden der Moslims volgen moet. Uit dezen toestand der zaken laten zich de o[illegible] verklaren en de buitengewone voorkomenheid, welke men den hospodaar van Wallachije bewijst. Het is niet vorst *Bibesco*, welke bescherming zoekt in de schaduw der Majesteit van den sultan, maar veeleer schijnt de jonge keizer door ieder middel naar de gunst des vorsten te dingen. Nooit heeft men het gewigt der Donau-vorstendommen inniger gevoeld dan in deze oogenblikken, nu men overal sporen van groote gisting der gemoederen bij de christelijke bevolking meent te ontdekken.

— *Aleppo*, 3 oct. Men berigt uit Jaffa, dat, op de vordering der Porte, om manschappen voor het leger te stellen, de bewoners in het gebergte van Naplusa, Calil en Jerusalem zijn opgestaan; men verzekert daarenboven, dat, indien dezelfde eisch aan de andere bewoners van het gebergte gedaan wierd, deze besloten hebben zich eveneens tegen de Porte in openbaren opstand te verklaren.

ENGELAND.

Londen, 11 nov. De heden verschenen driemaandelijksche staat der bank wijst op het papier in circulatie eene vermindering van £ 247,000 en op het goud in voorraad eene vermeerdering van £ 20,000 aan, bedragende thans het eerstgenoemde £ 19,314,000 en het laatsgenoemde £ 12,098,000.

— De hertog *van Bordeaux*, die vroeger voornemens was was zich onmiddellijk naar Londen te begeven, zal thans, nu hij vernomen heeft dat de hertog *van Nemours* aan het Londensche hof wordt verwacht, dit bezoek nog eenigen tijd uitstellen en intusschen andere merkwaardigheden des lands bezoeken.

FRANKRIJK.

Parijs, 12 nov. Z. K. H. de hertog *van Aumale* heeft, gedurende zijn kort verblijf te Rome, van den Heiligen Vader de verzameling van alle gedenkpenningen ontvangen, die sedert 's pausen komst tot het opperpriesterschap zijn geslagen. De prins moet den 5den te Napels zijn aangekomen.

— Bij telegrafische depeche heeft men heden het onderstaande belangrijke berigt:

„*Madrid*, 6 nov. De beide wetgevende kamers hebben heden eene vereenigde zitting in de congres-zaal gehouden en de mondig-verklaring der koningin gestemd. Er waren 209 stemmen; 193 voor en 16 tegen. Het besluit is met geestdrift ontvangen. — Bij het verlaten van de zaal is de generaal *Narvaez* het voorwerp van eene soort van ovatie geweest.

De koningin zal overmorgen den eed voor de beide vereenigde kamers, in de zaal van den senaat, afleggen.”

— Volgens den *Moniteur Parisien* werd er heden ter beurze van eene nieuwe leening van 100 millioen franken gesproken.

— De bisschop van Chalons, wiens brief over de hoogleeraren zoo veel geruchts gemaakt heeft, is vroeger dragonder-kapitein geweest.

— Over Mexico verneemt men, dat de schout-bij-nacht *Thomas*, opperbevelhebber van de Britsche eskaders in den Stillen Oceaan, den 26sten julij, aan boord van het oorlogschip *Dublin*, voor Honohulen, hoofdstad der Sandwich-eilanden, aangekomen zijnde, de heerschappij over die eilanden, waarvan men weet dat lord *Paulet* zich meester had gemaakt, ten plegtigste op nieuw aan derzelver wettigen koning, *Kamehameha III*, opgedragen heeft.

— Te Havre heeft men tijdingen uit St. Domingo, onder dagteekening van den 2den october. De installatie van de constituërende vergadering, belast met het overwerken van de staatsregeling van de republiek van Haïti, heeft er den 23sten september met grooten luister plaats gehad. De vreemde consuls zijn bij die installatie tegenwoordig geweest. Een door den heer *Ferry* gedaan voorstel, tot strekking hebbende, amnestie te verleenen aan een aantal burgers, die door den generaal *Herard* in staat van beschuldiging verklaard waren geworden, is met eene sterke meerderheid verworpen, niettegenstaande het de ondersteuning had ondervonden van eenen brief van den generaal *Herard* zelven en van de aanspraken van onderscheiden burgers.

— De *Feuille du Commerce* van St. Domingo verh[aalt] op de volgende wijze den afloop van de insurr[ectie] der Cayes:

»De beide *Salomons*, vader en zoon, hebben [de] stad den 16den, met eenige hunner medepligtige[n] onder goed geleide verlaten. Er was bepaald gew[or]den, dat de vader en de zoon van elkander ver[wij]derd en hun afzonderlijke verblijfplaatsen aangew[ezen] zouden worden; maar de generaal *Herard* heeft van het gouvernement verkregen, dat er geen gevolg aan dit besluit gegeven zou worden. Hij heeft zich borg voor den vader gesteld, aan wien hierop vergund is, naar de Cayes terug te keeren.”

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 14 nov. Op gisteren is de ijzeren spoorweg van Voorschoten tot aan de brug over de trekvaart alhier voor het eerst, bij wijze van proefneming bereden met de locomotieve de *Urania*. Deze afstand is, met eene matige snelheid, in twintig minuten tijds afgelegd. De weg is bij die proefneming bevonden volkomen rijdbaar te zijn, en wanneer de aangevangen vorst de voltooijing van het nog noodzakelijke me[tsel]werk aan genoemde brug niet mogt verhinderen, [mag] men met grond verwachten, dat in den aanvang [van] december de dienst tusschen Voorschoten en 's Gravenhage voor het publiek zal kunnen worden opengesteld.

Nijmegen, 14 nov. Gisteren avond, omstreeks [...] ure, werden, even buiten onze stad, aan den Gr[oe]schen weg, nabij het Hatersche pad, twee commiezen der belastingen, gestationeerd te Wijchen, welke zich in surveillance bevonden, op het onverwachts [door] een aantal, schijnbaar met knuppels gewapende personen, aangerand en moorddadig geslagen, zoo dat zij, niettegenstaande zij gewapend waren, iets [tot] verwering konden bijbrengen. De duisternis belette hun eenen der aanranders te herkennen of te zien. Na[dat] een der commiesen met name *J. D. Wiechman*, tijdelijk buitengewoon commies der 4de klasse, eenigen tijd la[ter] met behulp van andere personen, in de stad gebragt was, bleek het, dat deze zoodanig was mishandeld, dat, buiten verscheiden kneuzingen, zijn regter [arm] was gebroken, terwijl, bij nadere bewerkstelligde [op]sporing, de tweede commies der 2de klasse, *P. Staverman*, ter plaatse van het misdrijf, dood [ge]vonden werd. Naar de stad gevoerd, is hij bevonden door eenen slag tegen eenen der slapen van het ho[ofd] doodelijk getroffen te zijn. — Van de daders is nog toe niets ontdekt. De verslagene laat eene [ong]elukkige weduwe en twee kinderen na.

ARNHEM, 14 november.

Heden is, ingevolge het vroeger medegedeelde, de zaak tegen den drukker en uitgever dezer courant behandeld. De pleidooijen, zoo van de zijde van het openbaar ministerie, als van die van den uitgever, zijn met waardigheid en talent voorgedragen. Voor den laatste sprak de heer en mr. J. M. DE KEMPENAER, terwijl de heer en mr. SERRURIER de beschuldiging voordroeg en concludeerde, dat de beklaagde zou worden schuldig verklaard aan laster jegens den koning, en veroordeeld tot eene gevangenis van twee jaren. — In een afzonderlijk nommer dezer courant zullen wij de pleitrede van den heer SERRURIER in haar geheel mededeelen, en hopen wij vervolgens ook die van den heer DE KEMPENAER aan onze geabonneerden ter lezing te kunnen geven. — Heden over 8 dagen, des namiddags ten 1 ure, zal de regtbank uitspraak doen.

WESTINDIE.

Paramaribo, 12 sept. Bij resolutie van den gouverneur-generaal van den 11den dezer, no. 1125, is het lid van den kolonialen raad *C. L. Röpert* in deszelfs functiën geschorst, en, bij resolutie van heden, no. 1129, het heemraadschap der divisie *beneden Commewijne* provisioneel opgedragen geworden aan het lid van den kolonialen raad *J. Zaal*.

Voorts is bij resolutie van den 11den dezer, no. [...] ten gevolge der terugkomst in de kolonie van den [heer] *J. de Jager Fz.*, deze in deszelfs functiën van [lid] van den kolonialen raad hersteld en benoemd ge[wor]den tot heemraad der divisie *boven Suriname en Thorarica*, en zulks in plaats van den heer *J. Cordua Freudenberg*, wiens tijdelijke functiën [van] lid van den kolonialen raad en van heemraad h[ebben] opgehouden.

De gouvernements-secr[etaris],
G. S. de Veer.

Over deze schorsing van den heer *Röperhoff* in zijne functiën van kolonialen raad, is door de verdere leden van gemelden raad een eerbiedig, maar zoo ernstig als krachtig adres aan Z. Exc. den heer gouverneur-generaal ingediend, met verzoek tot weder-intrekking van dezen, tegen een zoo algemeen geacht medelid van hun kollegie, genomen maatregel, waarvan de aanleiding schijnt geweest te zijn eene tegen gemelden heer *anoninem* ingebragte aanklagte van mishandeling van eenen slaaf; eene aantijging, waarvan het adres der leden van den kolonialen raad beweert, dat het hunnen, in zijne functiën geschorsten, ambtgenoot niet moeijelijk zou vallen, het ongegronde en lasterlijke te bewijzen, indien hij slechts, zoo als hij in billijkheid vermag te verlangen, met zijnen aanklager en het juiste der hem gedane aantijging bekend gemaakt mag worden.

Mengelwerk.

Eene schaking.

(*Vervolg van n°. 225.*)

... HOOFDSTUK. *Het ongeluk van al te gelukkig te zijn.*

— Weet gij wel, mijne waarde vriendin, dat ik bang begin te worden?

— Waarover, als het u belieft, mijnheer SPENCER?

— Wel, over mijn geluk.

— Over uw geluk, zegt gij?

— Ja, waarlijk, het zoude al te schoon zijn, als dit altijd voortduurde, en ik zoude lust krijgen mij zelven te vergelijken bij dien dwingeland van Samos, die den volgenden dag in den visch, die hem op tafel voorgediend werd, den ring terug vond, dien hij den vorigen dag in zee had laten vallen. Ik had u, mijne waarde vriendin, niet durven zeggen, dat ik mijne fraaije snuifdoos verloren had.

— Met mijn portret?

— Ja .... oordeel over mijne wanhoop; ik vreesde van door u beschuldigd te worden, dat ik niet genoeg zorg gedragen had voor dit kostbaar kleinood, het eerste geschenk dat gij mij gegeven hebt.

— Welnu, hebt gij ze teruggevonden?

— Zeker, en wel dezen morgen, vier en twintig uren nadat ik in alle dagbladen en aanplak-biljetten op alle muren, die een aanplak-biljet dulden (1), had laten plaatsen, dat ik vijftig guinjes wilde geven aan dengene, die ze mij terugbragt.

— Sta mij toe, waarde mijnheer SPENCER, u te doen opmerken, dat gij u dit geluk waarschijnlijk veel beter koop hadt kunnen verschaffen; want ik geloof, dat ik u voor de tweede maal de doos en het miniatuur portret voor de helft dezer som had kunnen geven.

— Zonder twijfel, maar het schoonste is, dat alles mij voor niet is teruggegeven.

— Is het ook in een tarbot, zoo als de ring van POLICRATES?

— Neen, mijne beste; maar de snuifdoos heb ik thans ontvangen met den beleefden brief dien ik u zal voorlezen:

"Mijnheer!

"Ik was zelf op het punt om bekend te maken, dat ik eene zoo en zoo gemaakte snuifdoos had gevonden, toen ik bij het lezen uwer aanplakbiljetten opmerkte, dat het juist deze is, die gij verloren hebt. Ik heb de eer ze u terug te zenden, ten hoogste gelukkig zijnde over het toeval, dat mij in de gelegenheid stelt, eene kleine dienst te bewijzen aan den meest geachten en met het volste regt geëerden onder de burgers van Londen. Ik zoude ten sterkste verlangd hebben u zelven het voorwerp te gaan brengen, waaraan gij eene groote waarde moet hechten, maar ik niet, daar ik vreemd ben in dit land, verpligt was, hetzelve nog heden te verlaten. — Zoo gij overigens meendet, mijnheer, aan mij de minste verpligting te hebben, zoude ik u op mijne beurt de gelegenheid kunnen aanbieden, om iets voor mij te doen. Ik laat den brenger dezes zonder dienst, mijn' kamerdienaar PHELIM O'CONNOR, en ik verzoek u des te openhartiger in dezen braven en trouwen bediende belang te willen stellen, dewijl hij inderdaad te gelijk met mij die snuifdoos op straat gezien heeft, waar zij waarschijnlijk uit uwen zak gevallen was. Maar vertrouw, mijnheer, dat gij de kieschheid van dezen braven dienaar zoudt beleedigen, zoo gij hem hiervoor de minste belooning aanboodt. Hij zal nog zeer dankbaar zijn, zoo gij hem eene dienst kunt bezorgen, die gelijk staat met die welke hij verliest, door de mijne te verlaten.

Ik de eer te zijn, mijnheer, enz.

Ridder DE LASERRE.

— Dat is, voorwaar, een hoffelijke vreemdeling, mijnheer SPENCER.

— En een zeldzame bediende, waarde vriendin, want zijn meester heeft gelijk: ik heb hem niets kunnen doen aannemen — noch 25 noch 50 guinjes.

— En waarom hebt gij hem niet in uw' dienst genomen, in plaats van mijnheer JOHN, die de dwaze eerzucht gehad heeft, van in Indië fortuin te gaan zoeken?

— Dit is juist hetgeen ik gedaan heb, mijne waarde vriendin, en hij moet reeds dezen avond in functie treden. Ik heb het u vooraf willen zeggen, en ik verlang, dat zijn aangezigt u niet al te veel moge mishagen.

— Is hij dan zoo leelijk?

— Neen, maar ik beken u, dat zijn uitzigt niet zoo gelukkig is als dat van dien armen JOHN.

— Het uitzigt bedriegt soms, mijnheer SPENCER.

— Niet waar, beste vriendin?"

En terwijl zij deze beide laatste zinsneden wisselden, zagen de beide echtgenooten, wier gesprek ik zoo even mededeelde, elkander met een' boosaardigen glimlach aan, die genoegzaam ware geweest om aan een' derden, die denzelven opmerkte, te openbaren, dat er in deze huishouding reeds eenige kleine twisten waren geweest.

De heer KAREL SPENCER was een man, die zich te veel bezig hield met zijne groote winstberekeningen, om aan zijne jonge wederhelft altijd die bevallige kleine diensten, die verliefde oplettendheden te kunnen bewijzen, die, na de wederzijdsche liefde der wittebroods-weken, nog de begoochelingen der vrouw onderhouden, aan welke het geluk van moeder te zijn geweigerd is. Dit geluk wachtte mistress SPENCER nog, nadat zij twee jaren gehuwd was, en zij vond somwijlen in de eenzaamheid van haar huis, dat de beurs eene soort van mededingster was, waarvoor haar echtgenoot haar een weinig te veel verontachtzaamde. De heer SPENCER, hoe groot ook de eerzucht voor zijnen handel was, hoezeer ook hem alles medeliep — want alles scheen hem te gelukken — zoude zich echter niet zoo geheel en al door zaken hebben laten innemen, indien hij niet, daar hij overtuigd was, dat hij nog meer voor zijne vrouw dan voor zich zelven werkte, het teederste vertrouwen had gehad in hare genegenheid en huwelijkstrouw. Hij voelde wel, dat mistress SPENCER zich, op zijn strengst genomen, kon beklagen, dat hij niet alle beloften hield, welke hem eertijds voorgeschreven waren door den wensch om te behagen; maar hij vergeleek zich zelven met voordeel met de meerderheid der getrouwde mannen van zijne kennis, en elke andere soort van vergelijking scheen hem onmogelijk toe van den kant eener vrouw, die niet alleen deugdzaam was tot strengheid toe, maar die nog geheel buiten alle verleiding gebleven was. Mistress SPENCER kwam weinig in de wereld, en zoo zij somwijlen eene vrij uitgezochte kleeding had, voor wien was deze onschuldige koketterie? Voor hem alleen, voor den gelukkigen heer SPENCER, die, zoo als hij daar even zeide, tot nu toe het bedorven kind der fortuin was geweest, niet alleen de rijkste ondernemer der city, niet alleen reeds alderman, en verzekerd van binnen weinige jaren lord-major te zijn, — maar daarenboven de benijde echtgenoot der beminnenswaardigste, schoonste, teederste en deugdzaamste vrouw.

»Zonder twijfel — zeide hij echter somwijlen tot zich zelven, moest ik beven voor de wisselvalligheden — waaruit het noodlot van elk sterveling bestaat, in plaats van mij zelven geluk te wenschen met zoo veel voorspoed. Maar ben ik dan zoo volmaakt gelukkig, dewijl mij ontbreekt hetgeen het huisselijk geluk voltooit, een kind? In allen gevalle, is het niet van de zijde mijner vrouw dat ik een ongeval kan vreezen: het is niet mistress SPENCER die de onstandvastige fortuin in persoon zoude kunnen voorstellen; neen, neen, ik speel dagelijks met de golven, de winden, de zeeroovers, en het is onmogelijk, dat ik mijn geluk niet eindelijk afmat bij dit spel. Eerstdaags zal ik vernemen, dat ik het een of ander schip verloren heb, hetzij door eene schipbreuk, hetzij in een gevecht met dien vervloekten JEAN DELAIGLE, die altijd onder den wind der Antillische eilanden kruist, waar hij, in het vorige jaar nog, bijna de schoone CAROLINA gekaapt had, toen zij beladen was met een millioen aan suiker en koffij. De schurk schijnt inderdaad aan mij persoonlijk den oorlog te hebben verklaard... Heeft hij mij niet laten zeggen van op te passen, omdat hij gezworen had, mij een der beste veeren uit mijnen vleugel te trekken. Ja, ja bij de keuze mijner kapiteins, mijner supercargo's en mijner bemanning moet ik waken, en niet over de onwrikbare deugd van mistress SPENCER."

Hoe veel gebruik en misbruik de dramatische dichters ook van de alleenspraak maken, om ons de geheime gedachten hunner personadjen te openbaren, is het evenwel niet billijk te beweren, dat wij ons zelven altijd de waarheid zeggen, wanneer het ons gebeurt om ons zelven aan te spreken. Wij pogen dikwijls, ons aldus afleiding te geven van hetgeen onze gedachten inneemt; wij trachten ons zelven te bedriegen over de ellenden onzer ijdelheid; in het kort, wij doen ons zelven op eene schijnheilige wijze allerhande kleine leugens, met de hoop ons te bedriegen, bij gebrek aan tegenspreker. Juist dit was het, wat de heer SPENCER sedert eenigen tijd deed, terwijl hij zich zelven een begin van ongerustheid als echtgenoot niet durfde bekennen, en gereed stond om alle ringen der wereld in zee te werpen, uitgenomen zijn huwelijksring. Nog minder zoude hij met mistress SPENCER zelve dit kiesche onderwerp openhartig hebben aangeroerd. Zich jaloersch te toonen zonder oorzaak!... maar dit konde slechts gedachten geven; dit konde ten minste eene vrouw, wier onbeduidende zucht gij welligt verkeerd zult uitgelegd hebben, opwekken, om u tegen te streven, of wier gril van onschuldige behaagzucht, waarover zij zich zelve reeds verwijten doet, en die u de teederste schadeloosstellingen zal opbrengen, zonder dat gij ze behoeft te vorderen, gij verkeerd begrepen hebt. Er zijn, zonder twijfel, onstuimige en woeste ijverzuchtigen, maar er zijn ook beschroomde, die geen haast maken om gelijk te hebben. Dusdanig was de heer SPENCER; en echter twijfelde hij niet, of zijn huisselijk geluk had even zoo wel een' geduchten vijand als zijne ondernemingen op zee. Sedert eene maand, konde hij met zijne vrouw op geene publieke plaats, in den schouwburg of in de kerk, komen, zonder dat hij twee vurige oogen verrastte, die altijd of op hem of op haar gevestigd waren. Overal waarheen zij hunne schreden wendden, mengde zich eene schaduw met de hunne, zeker iemand volgde hen met eene geheimzinnige houding, hen in het oog houdende, terwijl hij vermeed door hen opgemerkt te worden. Het was niet altijd dezelfde persoon: klaarblijkelijk was er meer dan één agent, belast met het bespieden der gangen van dit al te gelukkig paar, om te weten wat het uitvoerde, waarheen het ging, wanneer het het huis verliet, wanneer het terugkeerde. De heer SPENCER had er uit opgemaakt, dat de luim van een lord, of prins welligt, voor het oogenblik gevallen op zijne zedige wederhelft, en het beleg van hare deugd voorbereidde, gelijk een bekwaam veldheer dat eener vesting voorbereidt. Reeds waren de belegeraars de plaats genaderd; meer dan ééns had de heer SPENCER, als hij des avonds naar huis ging, opgemerkt, dat er nu eens een groot dan een kleiner man — want het was niet altijd dezelfde — over de kleine steentjes heen en weder liep, en stil stond, terwijl hij zijne oogen opsloeg naar zijne vensters; eindelijk, om alles te zeggen, was het vertrek van zijnen vorigen kamerdienaar daardoor veroorzaakt, dat de heer SPENCER hem verdacht had gehouden van in verstandhouding te staan met den vijand, die hem belast had met een' brief, die niet ter hand gesteld was, maar dien JOHN in het vuur geworpen had, toen hij zijn' meester zag binnenkomen, zonder dat hij op eene voldoende wijze reden konde geven wat dat papier was, hetwelk zoo plotseling aan de vlammen werd gewijd. De heer SPENCER, ten gevolge der werking zijner nog vreesen schaamachtige ijverzucht, had zich gewacht aan JOHN te laten blijken naar welke zijde zijne verdenking viel; en toen deze dienaar, schuldig of niet, maar gewaarschuwd zijnde en misschien beleedigd over zijn wantrouwen, de begeerte had te kennen gegeven, zich naar Indië te begeven, had de rijke reeder hem terstond daartoe aangemoedigd, door hem zijne uitrusting te bezorgen.

Eenige andere toevallen hadden langzamerhand deze stille ijverzucht aangeprikkeld, toen de heer SPENCER, meenende na verloop van eenige dagen te bemerken dat zijn nieuwe kamerdienaar zich aan hem en aan het huis hechtte, besloot om PHELIM voor te komen, zonder twijfel uit vrees, dat zijne vrouw of de vijand van buiten zoude trachten zich meester te maken van dezen trouwen dienaar.

(1) De huizen van Londen dulden niet gaarne andere plakschriften dan het verbiedende opschrift: *stick no bills.*

»PHELIM," zeide hij tot hem, »ik ben tevreden over uwen ijver, en ik hoop, dat gij-zelf tevreden zult zijn over uwe meesters; maar herinner u, dat ik gedwongen ben, dagelijks uit te gaan om een wakend oog te houden over mijne zaken, en dat ik dus voornamelijk op u reken, om mij te zeggen, wat er gedurende mijne afwezigheid al voorgevallen is. Als men een' brief voor mij brengt, leg ze dan, gelijk altijd, op mijne schrijftafel. Wat mistress SPENCER betreft, gij zult gezien hebben, dat zij er geene ontvangt; maar zoo er een voor haar mogt komen, geef denzelven haar dan altijd zelve over, zonder tusschenkomst der kamenier. Ik verlang tevens, dat gij de personen aankondigt, die haar een bezoek komen geven..... en laat men u immer duidelijk verklaren of het mevrouw is, die men komt zien;... want er bestaat geen erger last voor eene vrouw, dan in haar vertrek iemand te zien binnenleiden, die haren man over zaken komt spreken."

Tot dus verre draaide de heer SPENCER zeker om de zaak heen, toen hij er eensklaps bijvoegde: »Ik heb eenige malen des avonds op onze kleine steentjes een stilzwijgend man ontmoet, die voorzigtig heen gaat als ik nader: hebt gij hem opgemerkt?

— Neen, mijnheer, zeide PHELIM, nog niet.

— Wel nu, neem hem eens op, PHELIM; hij ziet er uit als een verdacht persoon; het is mij twee of driemalen toegeschenen, dat hij het huis uitkwam, of dat hij een teeken wachtte, om er in te sluipen, zonder er gezien te zijn...."

Wanneer de heer SPENCER, terwijl hij deze woorden sprak, niet zelf in verwarring ware geweest; indien hij zijne oogen niet afgewend had als iemand die voelt, dat hij een weinig belagchelijk is, — dan zou hij ook iets verdachts in den blik van zijn' nieuwen kamerdienaar gezien hebben.

— Zou mijnheer vermoeden hebben op den een' of anderen dief? vroeg deze.

Een dief! zeide de heer SPENCER terwijl hij met gemaaktheid lagchte... Oh? neen, neen, mijn brave jongen.... neen, geen dief... Was uw vorige meester getrouwd, PHELIM?

— Ik weet het waarlijk niet, mijnheer.

— Wat! weet gij dit niet?

— Neen, mijnheer, ik heb geene vrouw van hem gekend.

— Oh, dit is ook waar; hij was een vreemdeling, die slechts tijdelijk in Engeland zijn verblijf hield; en hij was niet genoodzaakt om te zeggen, of hij mevrouw DE LASERRE in Frankrijk achtergelaten had... Maar gij hebt toch nog bij andere meesters gediend?....

— Neen mijnheer.

— Dan moet ik u, mijn jongen, nog des te meer aanbevelen, op uwe hoede te zijn... want.... gelukkig ben ik niet ijverzuchtig.... ik heb mij verbeeld, dat iemand eenen minnehandel trachtte aan te knoopen met...

— Met mistress SPENCER! riep PHELIM eensklaps uit, terwijl hij toegaf aan de natuurlijke beweging van een denkbeeld, dat hem voor de eerste maal in het hoofd kwam! *Dat is het dus?*

— Wat is het dan? vroeg de heer SPENCER.

— Oh, niets; wat heb ik toch gedacht? antwoordde PHELIM, terwijl hij weder bij zinnen kwam, nadat hij zich op de tong gebeten had als iemand die op het punt is geweest eene onbescheidenheid te begaan.

— Wat hebt gij gedacht? herhaalde de heer SPENCER, en vooral, wat hebt gij gezien? kom spreek.

— Waarlijk, mijnheer, zeide PHELIM, die eindelijk zijne vrijmoedigheid hernam, ik had geheel iets anders dan gij gedacht en opgemerkt; ik was er verre van af eenen dusdanigen minnehandel te onderstellen.... Deze wandelaar of deze verdachte wandelaars zouden mij eerder toegeschenen zijn vermomde politiebeambten te zijn.

— Wat zouden die hier, in deze straat doen?

— Wel, mijnheer, deze lieden zijn immers als de katten, die op eene muis loeren... Zij ruiken haar van verre. Wie weet of zij niet den een' of anderen armen duivel op het spoor zijn, die meer zwak dan bedorven is? Opregt gesproken, mijnheer, gij hebt u een weinig schielijk bang gemaakt; men waakt welligt over u en gij verbeeldt u dat men uwe veiligheid wil verstooren. Zoo mistress SPENCER nog eene kokette vrouw was... maar iedereen hier in huis zegt wel, dat er geen gelukkiger man is dan gij.

— Zoo, zegt men dat hier in huis?

— Ja, mijnheer, iedereen: de kamenier, de koetsier, de keukenmeid; laat de wandelaars maar komen en trekken, zij zullen de kleine steentjes versleten hebben, voordat mevrouw voor hen de deur doe openen.

— Ik ben er even als gij van overtuigd, mijn brave jongen, zeide de heer SPENCER, en echter beveel ik u aan uwe oogen altijd goed open te houden.

Het gesprek van den meester en den bediende eindigde dien morgen daarmede: in den achtermiddag vroeg en verkreeg PHELIM verlof een uur te mogen uitgaan onder eenig voorwendsel, dat den heer SPENCER aannemelijk toescheen. Men raadt ligt dat het was om te gaan naar dengene, dien hij *zijn ouden meester* noemde; want niettegenstaande den brief, dien wij in dit hoofdstuk hebben aangehaald, gelooft geen onzer lezers in ernst, dat de heer DE LASERRE Londen verlaten heeft, nadat hij PHELIM O'CONNOR eene dienst bezorgd had. *(Vervolg hierna.)*

Advertentiën.

Het heeft den Heer van leven en dood behaagd, heden morgen ten elf en half uur het aardsche met het hemelsche te doen verwisselen onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, *ALYDA, ter HAAR*, Wed. van den Heer *BAREND WENTINK* en verval van krachten in den gezegenden ouderdom van 78 jaren. Een ieder, die de overledene gekend heeft, zal met ons hulde doen aan hare nagedachtenis. Haar geloof in Christus en haar voorbeeldige levenswandel versterkt en in ons en het vertrouwen, dat haar einde vrede zij.

ARNHEM,
den 12den November 1843.

JOH. WENTINK,
Uit aller naam.

Algemeene Kennisgeving.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD *ARNHEM* zijn voornemens ten behoeve van de nieuw te maken BRUG VOOR HET VEER TE *WESTERVOORT*, ten Raadhuize van gemelde Stad, op Vrijdag den 15den December 1843, des middags ten 12 ure, in het openbaar aan te besteden:

Het MAKEN *en* LEVEREN *van* 15 BRUGSCHEPEN; *in drie percelen en in massa,*
Het LEVEREN *en* MAKEN *van* 2 LANDHOOFDEN.
Het UITDIEPEN *der* HAVEN.
Het LEVEREN *van het benoodigde* HOUT *voor de* BRUG.

En zulks op bestekken en voorwaarden, welke 14 dagen voor de Aanbesteding ter Stedelijke Secretarie voor een ieder ter lezing liggen.

In loco zal door den Stedelijken Architect aanwijzing geschieden twee dagen voor de Aanbesteding.

Openbare Verpachting.

HET ALGEMEEN ARMBESTUUR, TE *ARNHEM*, is voornemens om, op Maandag den 4den December 1843, des middags ten 12 ure, ten Huize van den Kastelein *FLORUSSEN*, aan de Steenstraat, te *Arnhem*, in het openbaar te Verpachten;

1o. 56 Roeden en 77 Ellen BOUWLAND, gelegen onder *Arnhem*, aan den Munnikhuizer-weg; thans in pacht bij *F. MAGENDANS*.

2o. 56 Roeden 77 Ellen BOUWLAND, genaamd *de Gast-huis-Moeshof*, gelegen onder *Arnhem*, aan den Rosendaalschen weg; thans in pacht bij *P. BERENDS*.

3o. 2 Bunders, 12 Roeden en 25 Ellen BOUWLAND, genaamd *de Mars*, gelegen in het Arnhemsche broek; thans in pacht bij *H. RATERING*.

4o. 9 Bunders en 21 Roeden WEIDELAND, gelegen in Meinerswijk; thans in pacht bij den heer *VAN RANZOW*.

5o. 2 Bunders en 12 Roeden WEIDELAND, *de Geer* genaamd, gelegen in het Arnhemsche broek; thans in pacht bij *H. PETERS*.

6o. 9 Bunders en 10 Roeden WEIDELAND, genaamd *de Hegge-weide*, gelegen onder *Dieren*, in den Haerkerwaard; thans in pacht bij *H. WENTINK*.

7o. 9 Bunders WEIDELAND, genaamd *de Huisweide*, mede gelegen in de Haerkerwaard; thans in pacht bij *G. OCKERS*.

8o. 1½ Bunder BOUWLAND, genaamd *de Elsenpas*, gelegen onder *Gent*; in pacht geweest bij *L. VAN ALPHEN*.

9o. 4 Bunders en 25 Roeden WEIDELAND, *Hagemans-weide* genaamd, gelegen onder *Elden*; thans in pacht bij de weduwe *REINDERS*.

10o. 3 Bunders WEIDELAND, genaamd *de Duivenkamp*, gelegen onder *Driel*; thans in pacht bij den heer *VAN ALPHEN DE VEER*.

Omtrent de 8 eerste perceelen kan men informatie bekomen bij den Renmeester *J. VERBURGT*, en ten aanzien der 2 laatste perceelen bij den Rentmeester *I. A. NIJHOFF*, beide te *Arnhem* woonachtig.

† † † De Crediteuren van Wijlen Vrouw
† † *TRUIDA JOHANNA A*
† Douairière van den Heer Luitenant-
A. H. J. VAN DER PLAAT, gewoond
en overleden te *Zutphen*, worden bij dezen
pen, om op Maandag den 27sten November 184
voormiddags ten 10 ure, te compareren
van *L. SWARTJES*, in het *Nederlandsch*
huis te *Zutphen*, ten einde op te nemen de
en Verantwoording, welke alsdan betrekkelijk
genoemden Boedel door de beneficiaire erfgena
zal worden afgelegd; en tevens, bijaldien er
verzet plaats heeft, het bedrag hunner schuldvo
ringen te erlangen, voor zooverre de nalatensch
toereikende zal zijn.

† † † Men vraagt TE HUUR, om dadelijk
† † aanvaarden, in *Gelderland*: Een HUIS
† MOESTUIN, in of bij een Dorp of Stad
legen, en liefst aan eenen grooten Weg, voor *f*
f 200 jaarlijks.
Adres, met *franco-brieven*, onder letter K,
Boekverkoopers *JACOBS* en *MEIJERS*, te *A*
foort.

§ § § *B. VAN EMBDEN*, in de Varkens
§ § te *Arnhem*, maakt zijne geëerde Begun
§ bekend, dat hij zijne ZADELMAKERIJ
20sten November verplaatst naar de Rijnstraat, W
no. 7; verzoekt hunne verdere gunst en recom
datie, belovende eene prompte en civiele bedien

Schouwburg te Arnhem.

Op Zaturdag den 18den dezer, tweede en
voorstelling van *D. L. BAMBERG*, *Hof-Mech*
van Z. M. enz. enz., aanvangende des avond
half zeven uur. — Alles breeder in de vorige cou
algemeen rondgebragt circulaires omschreven.

§ § § Bij den Ondergeteekende bestaat ge
§ § genheid om zich te Abonneren tot het
§ der volgende

FRANSCHE TIJDSCHRIFT

1o. *Revue Universelle.*
2o. *Revue Britannique.*
3o. *Revue de Paris.*
4o. *Revue des deux Mondes.*
5o. *La Mode, Gazette des Salons.*
6o. *Le petit Courier des Dames.*
7o. *Journal des Demoiselles.*

De prospectus dezer

LEES-INRIGTING,

is gratis verkrijgbaar.
Arnhem, 15 November 1843.
G. VAN ELDIK THIE

WIS- EN NATUURKUND

Tijdschrift, uitgegeven onder Redactie en voor
van *P. H. VAN DER WEYDE*, *Lector Physices*
derwijzer in de Wiskunde. Het hoofddoel der uitgav
de verspreiding eener grondige natuurkennis, volgens
tegenwoordigen stand der wetenschap.
Thans zien reeds drie Jaargangen het licht, in 12
ken, elk bestaande uit ruim 80 zeer compres gedrukte
den en van eene plaat of tabel vergezeld. Elke Ja
die slechts *f* 2,60 kost, is voorzien van een uitvoer
phabetisch Register, dat omtrent 1000 artikels bevat,
den schat van de reeds behandelde onderwerpen,
schikt als een Physisch Lexicon kan gebruikt worden
Aan hen, die de nieuwere takken der natuurkunde
langen te beoefenen, als: *Elektro-Magnetismus*, *Pola*
tie van het Licht, *Daguerrotypie*, *Galvano-plastie*
tesische Putten, enz., enz., kan dit Tijdschrift in
worden aanbevolen, daar deze vakken, benevens nog
andere, daarin uitvoerig behandeld worden, en aan den
ver de eer eener uiterst gunstige beoordeeling, van
de en des bevoegde Vaderlandsche Geleerden, is mog
beurt vallen.
Wordt uitgegeven bij *H. MOOLENIJZER*, *Jr.*
Boekhandelaar, Kaasmarkt, No. 25, te *Amsterdam*.

*** Bij *C. VAN DER POST JR.*, komt op heden
de pers:
BETOOG *der noodzakelijkheid eener spoedige her*
der GRONDWET à 30 Cents.
E. DULLER, *Geschiedenis der Jezuiten*. Uit het
duitsch. Voor het Nederlandsche volk vertaald à 80
En debiteert met goed gevolg:
Mr. *H. J. KOENEN*, *Geschiedenis der Joden*
derland, à *f* 4.20.
BURGERLIJK WETBOEK, *met Aanteekeningen*
Mr. *C. L. SCHüLLER*, *f* 5.
WETBOEK VAN STRAFVORDERING, *met*
ningen, door Mr. *C. L. SCHüLLER*, à *f* 1.80.

NEDERLANDS
STOOMBOOT-MAATSCH

Dienst voor de maand November
Van *Rotterdam* naar *Arnhem*, *Emmerik*
elken Woensdag en Zaturdag, des morgens te
Van *Arnhem* naar *Emmerik*, *Keulen*, *M*
Mannheim: elken Woensdag en Zaturdag,
middags omstreeks 4 ure.
Van *Arnhem* naar *Rotterdam*: elken Ding
Vrijdag, des morgens ten 9½ ure.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 15 Nov. 3 El 0 Palm 1 Duim; gew. 0 duim;

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boek